

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY

B.A. Honours 2nd Semester Examination, 2020

SANACOR03T-SANSKRIT (CC3)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

SECTION-A

1. यथाभिमतं कस्यचिद् एकस्य प्रश्नस्योत्तरं प्रदेयम्। 10×1 = 10
 - (क) तारापीडस्य मन्त्री कः आसीत् ? मन्त्रे उपदेशः संक्षेपेण विव्रियताम्। 2+8
 - (ख) 'वाणोच्छिष्टं जगत् सर्वम्'— अस्योक्तेः यथार्थता निरूप्यताम्। 10
2. अधोलिखितेषु यथेच्छं त्रयं संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च व्याख्येयम्। 5×3 = 15
 - (क) निसर्गत एव अभानुभेद्यम् रत्नालोकच्छेद्यमप्रदीप-प्रभापनेयमतिगहनं तमो यौवनप्रभवम्।
 - (ख) यौवनारम्भे च प्रायः शास्त्रजल-प्रक्षालननिर्मलापि कालुष्यमुपयाति बुद्धिः।
 - (ग) मनसा देवताधारोपणप्रतारणादसम्भूत-सम्भावनोपहताश्च अन्तःप्रविष्टापरपरभूजद्व-यमिवात्मबाहुयुगलं सम्भावयन्ति।
 - (घ) त्वगन्तरिततृतीयलोचनं स्वललाटमाशङ्कन्ते।
 - (ङ) अभिषेकानन्तरं च प्रारब्धदिग्विजयः परिभ्रमन् विजितामपि तव पित्रा सप्तद्वीपभूषणां पुनर्विजयस्व वसुन्धराम्।

अथवा

- अधोलिखितेषु विषयेषु यथेच्छं त्रयमाश्रित्य संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च टीकां लिखतु। 5×3 = 15
- (i) तिमिरान्धत्वम्, (ii) गुरुपदेशः, (iii) वृद्धत्वम्, (iv) महापातकः, (v) अभिचारक्रिया, (vi) सप्तद्वीपा।

SECTION-B

3. अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योत्तरं प्रदेयम्। 10×1 = 10
 - (क) कः आसीत् विहारभद्रः ? अनन्तवर्माणं प्रति विहारभद्रस्य कटुपदेशाः आलोचनीयाः। 2+8
 - (ख) 'तत्कथाख्यायिकेत्येका जातिः संज्ञाद्वयाङ्किता' इति पाठ्यविषयमवलम्ब्य विचार्यताम्। 10

4. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छं पञ्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च समाधेयाः । 2×5 = 10
- (क) विश्रुतचरितम् इति ग्रन्थः केन रचितः ? ग्रन्थस्य मूलग्रन्थः कः ?
- (ख) कुत्र विश्रुतेन अष्टवर्षदेशीयबालकः दृष्टः ?
- (ग) कतिसंख्याकैः कैश्च फलैः बालकस्य प्राणरक्षा अभवत् ?
- (घ) बुद्धिहीनः राजा केन अभिभूतो भूत्वा आत्मानं न जानाति ?
- (ङ) कर्म कतिविधम् ? के च तद्भेदाः ?
- (च) बुधाः कं पण्डितं वदन्ति ?
- (छ) 'हस्तं प्रसारयन्नेवोत्तिष्ठति'— कः किमर्थं हस्तं प्रसारयति ?
- (ज) योगक्षेमौ कौ ?

SECTION-C

5. अधोलिखितेषु विषयेषु यथेच्छमेकमाश्रित्य संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च टीकां लिखतु । 5×1 = 5
- (i) हर्षचरितम्, (ii) हितोपदेशः, (iii) पुरुषपरीक्षा, (iv) अम्बिकादत्तव्यासः ।

N.B. : *Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.*

—X—

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY

B.A. Honours 2nd Semester Examination, 2020

SANACOR04T-SANSKRIT (CC4)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

SECTION-A

(Marks: 20)

1. अधस्तनेषु एकः प्रश्नः समाधेयाः। 10×1 = 10
(क) श्रीमद्भगवद्गीतानुसारम् आत्मनः स्वरूपं वर्णनीयम्।
(ख) गुणत्रयाणां कः श्रेष्ठः ? तस्य उत्कर्षः श्रीमद्भगवद्गीतानुसारेण प्रदर्शनीयः।
2. अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः संस्कृतेन देवनागरलिप्या च समाधेयाः। 2×5 = 10
(क) श्रीमद्भगवद्गीतायाः उत्सः कः भवति ?
(ख) 'परतस्तु सः'— तत्पदेन कः बोध्यः ? तस्य स्वरूपं किम् ?
(ग) 'प्रकृतिस्थानि कर्षति'— कथं कानि प्रकृतिस्थानि ? कश्च कर्षति ?
(घ) 'विषयानुपसेवते'— कः कानि आश्रित्य किम् उपसेवते ?
(ङ) 'मे भिन्ना प्रकृतिरष्टधा'— अत्र कस्य प्रकृतिः उक्ता ? प्रकृतेः अष्टौ भेदाः के भवन्ति ?
(च) क्षेत्रं नाम किं भवति ?
(छ) जीवदेहे तमोगुणस्य प्रभावः कीदृशः भवति ?
(ज) महाभूतानि कतिविधानि ? तेषां नामानि उल्लिख्यन्ताम्।

SECTION-B

(Marks: 25)

3. अधोलिखितेषु एकः प्रश्नः समाधेयः — 10×1 = 10
(क) श्रीमद्भगवद्गीतायां वर्णिता ज्ञानयोगस्य प्रशस्तिः वर्णनीया।
(ख) तपसः स्वरूपं निरूप्य भेदः प्रदर्शनीयः।

4. अधस्तनेषु श्लोकेषु त्रयाणां संस्कृतेन देवनागरलिप्या च व्याख्या कार्या ।

5×3 = 15

- (क) यदि मामप्रतीकारमशस्त्रं शस्त्रपाणयः ।
धार्तराष्ट्रा रणे हन्युस्तन्मे क्षेमतरं भवेत् ॥
- (ख) इन्द्रियाणां हि चरतां यन्मनोऽनुविधीयते ।
तदस्य हरति प्रज्ञां वायुर्नावमिवाम्भसि ॥
- (ग) आवृतं ज्ञानमेतेन ज्ञानिनो नित्यवैरिणा ।
कामरूपेण कौन्तेय दुष्पूरेणानलेन च ॥
- (घ) तस्मादज्ञानसम्भूतं हृत्स्थं ज्ञानासिनात्मनः ।
छित्त्वेन संशयं योगमातिष्ठोत्तिष्ठ भारत ॥
- (ङ) असंशयं महाबाहो मनो दुर्निग्रहं चलम् ।
अभ्यासेन तु कौन्तेय वैराग्येण च गृह्यते ॥

SECTION-C

(Marks: 5)

5. अधोलिखितेषु एकं विषयमाश्रित्य संस्कृतेन देवनागरलिप्या च टीका लेख्या ।

5×1 = 5

- (i) श्रीकृष्णः, (ii) कर्मफलम् (iii) भक्तिमान् ।

अथवा

अधोलिखितयोरेकस्य व्याख्या सुरगिरा देवनागरलिप्या च करणीया ।

5×1 = 5

- (क) यत् करोषि यदश्नासि यज्जुहोषि ददासि यत् ।
यत्तपस्यसि कौन्तेय तत्कुरुष्व मदर्पणम् ॥
- (ख) अनपेक्षः शुचिर्दक्ष उदासीनो गतव्यथः ।
सर्वारम्भपरित्यागी यो मद्भक्तः स मे प्रियः ॥

N.B. : Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.

—x—